Міністерство освіти і науки України Національна академія педагогічних наук України Інститут вищої освіти НАПН України Маріупольський державний університет

Міжнародна науково-практична конференція

«Інтернаціоналізація як фактор конкурентоспроможності сучасного університету» 25-26 травня 2017 року

Збірник матеріалів конференції

Україна – Маріуполь – МДУ

контексті поглиблення процесів європейської міждержавної інтеграції можна констатувати наявність і такого відносно автономного поняття, як «правова система інтеграційного об'єднання») та її апарат у статусі носіїв публічної влади, включаючи повноваження щодо створення та подальшого забезпечення належної реалізації норм права в інтересах усього суспільства як своєрідного «роботодавця» будь-яких публічно-владних інституціональних структур.

Список використаної літератури

1. Словарь иностранных слов. – 18-е изд., стер. – М. : Рус. яз., 1989. – 624 с.

Y. Hodovanyk

THE LEGAL NORM AS A FORM OF IMPLEMENTATION OF THE EUROPEAN EDUCATIONAL STANDARDS

This article is devoted to the problems of determining the legal standard as a basic element of modern legal systems that ensure proper operation. The author analyzes the major methodological approaches to the content of the legal norm in modern conditions of social and legal development. The attention on the features European thinking and interpretation of legal norms in dialectical relationship with the modernization of other structural elements of the legal system of a developed society, particularly in the context of the legal regulation of European educational standards.

Keywords: legal norm, legal system, legal understanding, public relations, legal regulation, educational standards.

УДК 378.11(77)(043)

Горбашевська М.О.

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ У РЕФОРМУВАННІ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

У тезах розглядаються зміни та реформування вищої освіти, які пов'язані з педагогічними нововведеннями, та вимагають від економічного потенціалу України, як незалежної держави, політичної, громадської, науково-педагогічної спільноти та створення оптимальних умов для всебічного розвитку особистості й формування сучасних і майбутніх творців інтелектуальної, духовної та виробничої сфери суспільства.

Ключові слова: глобалізація, реформування, вища освіта, інноваційний процес, технологічний розвиток, конкурентоспроможність.

Світові тенденції глобалізаційного розвитку суспільних процесів спонукають Україну до розробки та вибору випереджувальної моделі подальшого розвитку та мобілізації суспільних ресурсів, які суттєво впливають на національну систему освіти. Інноваційні технології в освіті стають ефективним механізмом розвитку держави та дієвим чинником її реформування. Система національної освіти України потребує творчого переосмислення процесів психології та педагогіки, надання їй конкурентоспроможності. Освіта – це сфера суспільного життя, яка приречена на перманентне реформування. Як правило, через кожні 20–25 років навіть в умовах стабільного стану, без трансформаційних криз, система освіти має оновлюватися [1]

Існує декілька країн, які є лідерами у реформуванні вищої освіти та надання їй конкурентоспроможності, а саме: Швейцарія, Сінгапур, Швеція, Нідерланди, Данія, Японія та Великобританія. Аналізуючи їх економічне зростання можна визначити необхідність розвитку, формування та забезпечення національної глобалізаційної системи як безальтернативного шляху реалізації послідовної державної політики, спрямованої на активізацію інноваційних та глобалізаційних процесів, забезпечення технологічного розвитку та оновлення національної економіки. Важливою складовою такої системи має

стати ефективна система вищої освіти, що складається з ВНЗ, науково-методичних і методичних установ, науково-виробничих підприємств, державних і місцевих органів управління освітою, а також навчальних закладів, які проводять підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації кадрів а також система генерації знань, що складається з наукових установ та організацій незалежно від форми власності, які проводять наукові дослідження і розробки та створюють нові наукові знання і технології, державні наукові центри, академічні та галузеві інститути, наукові підрозділи університетів, наукові та конструкторські підрозділи підприємств [2, с. 240].

Конкурентоспроможність, реформування та глобалізація вищої освіти розглядалася та вивчалася такими вченими України та країн СНД, як К. Анкеловські, В. Беспалько, Л. Ващенко, Л. Даниленко, Е. Денісон, Г. Дмитренко, С. Костанян, В. Куценко, В. Паламарчук, О. Попова, Н. Щербакова, В. Жамін, В. Чекмарьов та ін.. Незважаючи на достатньо широкий спектр розгляду питань стосовно глобалізаційного розвитку вищої освіти, а саме управління конкурентоспроможними процесами в освіті, це доводить, що в останнє десятиріччя ця проблема привернула до себе відповідну увагу і має ще багато питань, які повинні бути визнаними та потребує більш детального розгляду та вивчення.

Оптимальний варіант глобалізаційного розвитку вищої освіти в Україні передбачає розвиток та реформування системи шляхом здійснення комплексу заходів щодо збалансованого розвитку усіх підсистем вищої системи освіти, підтримки інноваційної активності вітчизняних суб'єктів господарювання на всіх стадіях реформування, стимулювання попиту на результати наукових досліджень і розробок, кваліфікований персонал, створення сприятливих умов для виробництва продукції з високим рівнем доданої вартості [3].

Існуючі науково-методичні та теоретико-методологічні забезпечення основи реформування процесів вищої освіти дають змогу зробити висновки про невідповідність рівня теоретичних і технологічних надбань вимогам і потребам сучасного соціальноекономічного стану та перспективам розвитку держави, її інтеграції у європейський освітній зростаючих темпів створення економічних інновацій, простір. Крім глобалізація характеризується зростанням наднаціональних організацій, які визначають політику держави та окремих соціальних груп, і структур, діючих в рамках, більш широких, ніж рамки окремих націй

На сучасному етапі процес глобалізації в реформуванні вищої освіти в Україні може мати характер як стихійний, так і свідомо керований, наразі, задля забезпечення прискореного та випереджувального розвитку освіти здійснюються певні цілеспрямовані кроки, а також надаються умови для самореалізації та самоствердження особистості протягом усього життя. Освіта завжди виступає об'єктом реформування, але при цьому, вона повинна бути ще й конкурентоспроможною на ринку надання освітніх послуг. Світові тенденції, які існують на даний момент, повинні враховувати політичну, економічну, науково-технічну, інноваційну та інші процеси, які впливають на систему освіти, зокрема вищої, та мати певну конкурентоспроможність для подальшого розвитку та здійснення реформ. Враховуючи ці умови можна казати о змінах у подальшому реформуванні вищої освіти в Україні та зміцнення її положення на світовому ринку та виведення на новий етап розвитку в умовах глобалізації та конкурентоспроможності.

Список використаної літератури

1. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.06.2009 № 680-р «Про схвалення Концепції розвитку національної інноваційної системи» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <u>http://ovu.com.ua/articles/1625-pro-shvalennya-kontseptsiyi-rozvitku-atsionalnoyi</u>.

2. Междисциплинарный научный семинар «развитие образования на пути становлення экономики знаний»: материалы дискуссии // Вестник Московского университета. Серия 6. Экономика. – 2008. – № 5. – С. 86–114

3. Каленюк І.С. Розвиток вищої освіти та економіка знань: Монографія // І.С. Каленюк, О.В. Куклін. – К.: Знання, 2012.

4. Гостєва К. Болонський процес і основні принципи та етапи формування зони європейської вищої освіти [текст] / К. Гостєва // Імідж сучасного педагога. - 2010. - №3. - С. 12-15.

5. Коппель О. А., Пархомчук О. С. Міжнародні системи та глобальний розвиток : [навчальний посібник] / О. А. Коппель. - 2-ге вид., стереотип [текст] - К. : ВПЦ «Київський університет», 2004. – 320с.

M. Gorbashevskaya GLOBALIZATION IN HIGHER EDUCATION REFORM UKRAINE

The thesis considers changes and reform of higher education related to teaching innovation and require the economic potential of Ukraine as an independent state, political, social, scientific and educational community and create optimal conditions for the full development of personality formation and current and future creators intellectual, spiritual and production sector of society.

Keywords: globalization, reform of higher education, the process of innovation, technological development, competitiveness.

УДК 342.72

Гоша І.О.

ВПЛИВ МІЖНАРОДНОГО ЗАКОНОДАВСТВА НА РОЗВИТОК КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА НА ОСВІТУ В УКРАЇНІ

У тезах розглядаються вплив міжнародного законодавства на розвиток конституційного права на освіту в Україні. Підкреслено, що підставою реформування права на освіту є загальні тенденції розвитку України в умовах євроінтеграції та прагнення стати повноправним членом європейського співтовариства. На підставі аналізу міжнародних нормативних актів доводиться, що українське законодавство в сфері освіти розвивається з урахуванням міжнародних норм та стандартів.

Ключові слова: право на освіту, освіта, конституційні права, міжнародні стандарти освіти, права людини.

В умовах здійснення реформи сфери освіти в Україні актуалізується питання відповідності національного законодавства міжнародним нормативним актам та стандартам. В умовах прагнення України стати повноправним членом європейського співтовариства важливим стає не тільки застосування міжнародних норм в Україні, а також гармонізація та адаптація національного законодавства, що регулює право на освіту до міжнародних нормативних актів. Від того, наскільки воно буде проведено якісно та ефективно залежить розвиток держави, тому що саме освіта є визначальним показником для інтелектуального та економічного розвитку будь-якої держави. Право на освіту не лише має характер конституційного права у більшості розвинених держав світу, а й стає об'єктом становлення нової галузі законодавства – освітнього законодавства [1, с. 2].

Право на освіту є одним з основних соціально-культурних прав громадян. Стаття 53 Конституції України містить норму, згідно якій, кожен громадянин має право на освіту незалежно від соціального походження, національності, політичних, релігійних та інших переконань, статі, майнового стану та інших ознак. Також Конституція України закріплює, що повна загальна середня освіта є обов'язковою. Обов'язковість повної загальної середньої освіти, закріплену в Конституції України, слід розуміти як обов'язок кожного громадянина України отримати загальну середню освіту. Держава має забезпечувати доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в